

Nærings- og fiskeridepartementet
Fiskeri- og Havbruksavdelingen
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

Org. nr. 966251808

Postadresse:
Pb. 6781 St. Olavs plass
0130 Oslo

Besøksadresse:
Keysers gt. 5
0165 Oslo

22 99 46 00
dnn@vetnett.no
www.vetnett.no

Jnr.: 191/18/EB/Ark.nr.
0.590/Oslo 15.11.2018

Høring «Forslag til tiltak for å motvirke negative miljøeffekter fra behandling av lakselus på akvakulturlovens virkeområder» Saksnr. 18/5659

Den norske veterinærforening (Veterinærforeningen) har fått ovennevnte høring til uttalelse, og har sammen med Akvaveterinærenes forening, som er en faglig særforening under Veterinærforeningen, utarbeidet vedlagte høringssvar.

Veterinærforeningen er positiv til at departementet ønsker å begrense påvirkningen av miljøet fra norsk lakseoppdrettsindustri, men vi er usikre på om den foreslåtte endringen i akvakulturdriftsforskriften er den beste måten å løse dette på

Veterinærforeningen finner det problematisk at direkte regulering av legemiddelbruk og konsekvenser for valg av behandlingsform gjøres i et regelverk som i utgangspunktet er rettet mot oppdrettere og ikke forskrivende personell.

Akvakulturdriftsforskriften omfatter i utgangspunktet ikke veterinærer og fiskehelsebiologer. Selv om virkeområdet i Akvakulturlovens § 12 er utvidet til å gjelde for vare- og tjenesteproduksjon til akvakulturnæringen, er det etter vårt syn ikke opplagt ut i fra forarbeidene at dette også omfatter veterinærer og fiskehelsebiologer. Dette vil lett kunne føre til utfordringer i forhold til hvem som har det overordnede ansvar for å fatte beslutninger om medisiner og på hvilken måte.

Vi mener derfor at legemiddelbruk primært må reguleres og hjemles i legemiddeloven med tilhørende forskrifter.

Behandling av lakselus med legemidler som høringsnotatet viser til, må foreskrives av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog. Før en resept til et legemiddel blir skrevet ut skal helsemessig status til dyret/besetningen som skal behandles vurderes ut fra en klinisk undersøkelse i hvert tilfelle, og mulige alternativer for behandling skal vurderes. Ved valg av legemiddel skal forskriver vurdere dyrevelferd, dyrehelse, miljøpåvirkning, resistensproblematikk og mattrygghet. Disse vurderingene er i henhold til lov om dyrehelsepersonell.

Legemidlene som i dag er godkjent av SLV har gått gjennom en lang prosess for å få markedsføringstillatelse, *inkludert* krav om hvordan legemidlet påvirker miljøet. SLV foretar altså en total vurdering med bakgrunn i produsentens dokumentasjon som derved legger føringene for de prinsippene dyrehelsepersonell skal bruke til å foreskrive legemidlet

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

om dette innvilges markedsføringstillatelse. Dyrehelsepersonell skal gjøre selvstendige vurderinger ved forskrivning og kan velge å bruke legemidlet på en annen måte enn anbefalt i pakningsvedlegget, hvilket også innebærer å avstå fra forskrivning dersom det anses å være til uforholdsmessig samlet ulempe i hvert enkelt tilfelle. En forandring som foreslås i dette høringsforslaget vil direkte underkjenne den faglige vurderingen SLV gjør før legemidler blir godkjent til bruk, samt å gjøre vurderingen til fiskehelsepersonell i felt mer utfordrende og begrense deres handlingsrom.

Forebyggende arbeid er svært viktig i kampen mot lus, og dyrehelsepersonell jobber aktivt med å utvikle og å implementere gode forebyggende lusestrategier der medikamentell badebehandling i merd blir unntak, og ikke regelen. Allikevel kan det oppstå tilfeller med svært påkjent fisk der vurderinger om valg av behandlingsmetode og legemiddel tilsier at badebehandling i merd er foretrukket av dyrevelferdsmessige årsaker. Badebehandling i brønnbåt eller bruk av ikke-medikamentelle mekaniske metoder vil i slike tilfeller kunne resultere i svært uheldige konsekvenser for fisken.

Om badebehandling blir forbudt i opptil 40% av alle oppdrettsanlegg mister forskrivende dyrehelsepersonell fleksibilitet i valg av behandling, noe som dermed kan være dårlige nyheter for fiskens velferd og helse. Vi er som sagt enig i at det er bra med økt fokus på miljøutfordringer knyttet til norsk oppdrettsnæring, men å forsøke løse dette med å innskrenke den frie forskrivningsretten til dyrehelsepersonell er ikke riktig måte å håndtere dette på.

Dyrehelsepersonell må kunne iverksette behandling som er best for fisken på det aktuelle tidspunktet gitt de begrensinger om miljøpåvirkning som følger fra preparatets markedsføringstillatelse.

Slik vi ser det vil de foreslåtte forskriftsendringene få store konsekvenser for de lakseoppdrettsanleggene som ligger i eller innenfor 500 meter fra reke og/eller gytedefelt:

Der hvor badebehandling med de omtalte legemidlene blir vurdert som eneste alternativ og det av dyrevelferdsmessige årsaker vurderes uforsvarlig med trenging og pumping av fisk til brønnbåt, kan man stå uten lovlige behandlingsalternativer. Fisken må da slaktes ut med de konsekvenser det vil ha både økonomisk og ressursmessig i tillegg til fare for nedsatt fiskevelferd og uforholdsmessig stor dødelighet på en svekket fiskegruppe

Endring i forskriften skal ifølge høringsbrevet tre i kraft 1.1.2019. På de lokalitetene som eventuelt får forbud mot nevnt behandling står det i dag store mengder fisk, og det er i tillegg lagt planer for å sette ut fisk på disse lokalitetene i løpet av året 2019. Noe av det viktigste i forebyggende helsearbeid i akvamedisin er å planlegge produksjonen nøye for å gi fisken best mulig forhold for å kunne leve et liv i stor grad uten sykdom, lus og velferdutfordringer. Når det blir forandringer i regelverket som kan få store konsekvenser for produksjonsplanene, er det lite hensiktsmessig at regelverket gjelder før oppdrettene har fått muligheten

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

til å justere driftsplanene for å oppfylle regelverket. Om departementet like vel mener at denne regelverksforandringen må innføres, bør det tas hensyn til fisken som på nåværende tidspunkt står i de aktuelle lokalitetene, eller som i nær fremtid skal settes ut på disse, og at det her legges til rette for hensiktsmessige overgangsordninger.

I punkt 4.1 viser dere til forslag om mulighet for Mattilsynet om å gi dispensasjon fra forbudet.

Vi kan ikke se at en dispensasjonsadgang fra Mattilsynet etter søknad i slike tilfeller vil være hensiktsmessig. Forskrivende dyrehelsepersonell er gjennom lovverket allerede forpliktet til å gjøre vurderinger hvor hensyn til helse, velferd, miljø og mattrygghet må veise opp mot hverandre. Dette er blitt stadig mer krevende, særlig på grunn av manglende kunnskapsgrunnlag. Vi kan ikke se at Mattilsynet har vesentlig kompetanse på dette området sammenlignet med de veterinærer og fiskehelsebiologer som har og fortsatt skal gjennomføre disse vurderingene. I tillegg vil en slik dispensasjonsordning føre til uforholdsmessig mye ekstra ressursbruk i Mattilsynet, samtidig som tiden som går fra beslutning om behandling blir tatt av dyrehelsepersonell til tiltaket gjennomføres vil bli forlenget.

Oppsummert mener Veterinærforeningen at hensyn til det ytre miljøet ved behandling av oppdrettslaks mot lakselus også i fremtiden må reguleres på andre måter enn et direkte forbud gjennom akvakulturdriftsforskriften, og fortrinnsvis hjemles i legemiddelloven med tilhørende forskrifter.

Med hilsen
Den norske veterinærforening

Ellef Blakstad
fagsjef